

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4512
Ημερομ. Κατάθεσης: 24/4/2024

Αθήνα, 24 Απριλίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ:

1. Την Υπουργό Εργασίας
2. Την Υπουργό Κοινωνικής συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: *«Η υπογεννητικότητα ως αποτέλεσμα της «τιμωρητικής» συμπεριφοράς της Κυβέρνησης προς τις μητέρες και τα δικαιούμενα αυτών επιδόματα ».*

Κύριες Υπουργοί,

Άκρως ανησυχητικά είναι τα στοιχεία της υπογεννητικότητας στην Ελλάδα, καθώς σύμφωνα με τη νεότερη έρευνα της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Αρχής (Eurostat), το 2022 οι γεννήσεις στη χώρα μας ήταν 9.425 λιγότερες από το προηγούμενο έτος. Πιο συγκεκριμένα, το 2021 γεννήθηκαν στην Ελλάδα 85.346 παιδιά, ενώ το 2022 μόλις 75.921, δηλαδή 11,04% λιγότερα.

Α. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, χορηγείται επίδομα μητρότητας (κυοφορίας-λοχείας) στις μητέρες εργαζόμενες εφόσον έχουν συμπληρώσει 200 ένησημα ασφάλισης τα δύο τελευταία χρόνια που προηγούνται της πιθανής ή πραγματικής ημερομηνίας του τοκετού.

Στην πράξη, όμως, είναι αναρίθμητες οι περιπτώσεις που για ελάχιστα ένησημα λιγότερα (γεγονός που μπορεί να μην οφείλεται σε υπαιτιότητα της εργαζόμενης) δεν χορηγείται το εν λόγω επίδομα. Έτσι, αναγκάζονται να προβαίνουν σε υποβολή ενστάσεων στις αρμόδιες Επιτροπές του ΕΦΚΑ οι μητέρες ακόμα και με 199 ένησημα! Σημειωτέον ότι όταν μια εργαζόμενη γυναίκα γίνεται μητέρα για δεύτερη ή και τρίτη φορά, είναι σχεδόν αυταπόδεικτο ότι δεν θα είναι δικαιούμενη του ως άνω επιδόματος, καθώς αν έχει αποκτήσει τα τέκνα της διαδοχικά σε κοντινά χρονικά διαστήματα, πολύ δύσκολα θα συμπληρώνει τα 200 ένησημα, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η συχνή καταχρηστική εργοδοτική συμπεριφορά.

Σε περιπτώσεις, τέλος, που γίνουν δεκτές οι ενστάσεις των διοικουμένων, ο ΕΦΚΑ προβαίνει σχεδόν πάντα σε δικαστικές ενέργειες για να επιστραφούν τα χρήματα ως αχρεωστήτως καταβληθέντα.

Β. Ένα ακόμα σπουδαίο ζήτημα είναι η περίπτωση που το επίδομα μητρότητας δεν καταβάλλεται όταν η μητέρα έχει συμπληρώσει 200 ένησημα σε διαφορετικούς φορείς ασφαλίσεως. Τούτο, αποτελεί έναν αδικαιολόγητο περιορισμό, ιδίως αφού ο Εθνικός φορέας ασφαλίσεως είναι ένας και ενιαίος και η όποια διατήρηση κατανομής των παλαιών φορέων ασφαλίσεως είναι καθαρά οργανωτικής φύσεως.

Γ. Το ίδιο αδικαιολόγητο είναι και η περίπτωση απόρριψης χορηγήσεως επιδόματος μητρότητας σε μητέρες που έχουν οφειλές προς το Δημόσιο, οποιουδήποτε ύψους. Είναι δεδομένο ότι για το επίδομα μητρότητας έπρεπε να θεσπιστεί ειδικό ακατάσχετο, λόγω και του σπουδαίου κοινωνικού χαρακτήρα του, πολλώ δε μάλλον λόγω του ύψους αυτού. Σε κάθε περίπτωση, θα μπορούσε και να χορηγείται η δυνατότητα προγενέστερης

ρυθμίσεως ή/και κατ'επιλογήν συμψηφισμού, κάτι το οποίο έχει αποκλεισθεί τελείως με αποτέλεσμα να μην λαμβάνουν καν επίδομα και μητέρες με οφειλές λίγων ευρώ!

Δ. Ιδιαίτερα ανάλγητο χαρακτήρα επιδεικνύει το Κράτος και στις περιπτώσεις όσων μητέρων, οι οποίες καίτοι έχουν λχ. 175 ένσημα και θα δικαιούνταν επίδομα Ανεργίας, λόγω του ότι δεν έχουν λάβει το επίδομα μητρότητας, δεν λαμβάνουν ούτε επίδομα ανεργίας.

Ε. Τέλος, σε όλα τα ως άνω προστίθεται και το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι στο στενό ιδιωτικό τομέα, ιδίως δε οι λαμβάνοντες το βασικό μισθό -μεταξύ αυτών και οι μητέρες- δεν λαμβάνουν επίδομα γάμου και τέκνων, με αποτέλεσμα για ακόμα μια φορά να μην υπάρχουν κίνητρα για την δημιουργία οικογένειας, αντιθέτως υπάρχουν αντικίνητρα, καθώς με τόσο χαμηλούς μισθούς είναι αδύνατον να συντηρηθεί η μέση οικογένεια.

Είναι αυτονόητο, λοιπόν, ότι ενόψει των ιδιαίτερα επειγουσών συνθηκών που αντιμετωπίζουν οι μητέρες στην Ελλάδα, αλλά και ενόψει της ενίσχυσης του θεσμού της μητρότητας και της οικογένειας, πρέπει άμεσα να ληφθούν μέτρα για την εξασφάλιση των ως άνω.

Για τους λόγους αυτούς,

Ερωτάσθε κες. Υπουργοί :

1. Θα προχωρήσετε σε πραγματική ενίσχυση των δικαιωμάτων των εργαζόμενων μητέρων με τη θέσπιση επιδομάτων μητρότητας άνευ χρονικών ή αριθμητικών προϋποθέσεων, άλλως με περισσότερο ευνοϊκές προϋποθέσεις για την άρση των ισχυουσών αποκλεισμών;
2. Θα μεριμνήσετε ώστε τα επιδόματα μητρότητας να είναι ακατάσχετα ώστε να μην αποκλείονται από αυτά μητέρες με οφειλές προς το Δημόσιο;
3. Θα θεσμοθετήσετε ένα δίκαιο σύστημα βάσει του οποίου η μητέρα θα προστατεύεται κατά προτεραιότητα και θα λαμβάνει εκτός επιδόματος και επίδομα ανεργίας σε περίπτωση που απωλέσει την εργασία της στη διάρκεια ή μετά τον τοκετό;
4. Θα υπάρξει νομοθετική σας παρέμβαση για την πρόβλεψη σε όλους τους εργαζόμενους ανεξαιρέτως μισθολογικής ή εργασιακής κατηγορίας η λήψη επιδόματος γάμου και τέκνων;

Η Βουλευτής

Ελένη Βατσινά